

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

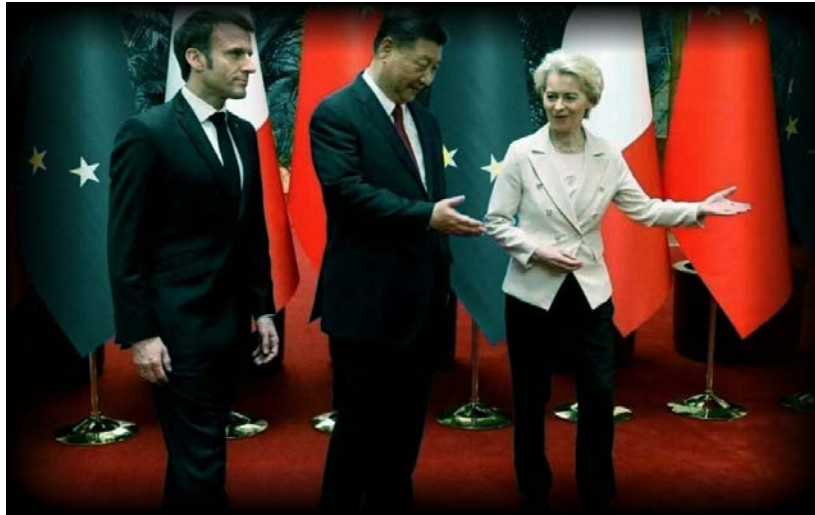
سیاسی

نویسنده: ویکتور پیروژنکو (VIKTOR PIROZHENKO)

برگردان: ا. م. شیری

۱۰ اپریل ۲۰۲۳

روابط چین و اروپا و جهان چند قطبی

چگونه و چه زمانی امریکا آماده است روابط اروپا با چین را طبق طرح «نورد استریم-۲» «منفجر» کند؟

سفر ماکرون، رئیس جمهور فرانسه و فون در لاین، رئیس کمیسیون اروپا از ۵ تا ۷ اپریل به چین و همچنین، دیدار شولتس در دسمبر ۲۰۲۲ از این کشور، نشاندهنده علاقه‌مندی اتحادیه اروپا به تقویت روابط تجاری با چین و دسترسی به بازار چین است. هر قدر ایالات متحده برای قطع روابط سیاسی، تجاری و اقتصادی چین و اروپا بیشتر تلاش می‌کند، این علاقه بیشتر می‌شود.

در شرایطی که ایالات متحده با مجموعه‌ای از اقدامات خاص دولت، شرکت‌های قدرتمند اروپایی را به سمت خود جذب می‌کند، اهمیت چین برای اتحادیه اروپا بیش از پیش افزایش می‌یابد. اکنون چین تنها بازار اصلی و منبع سرمایه‌گذاری اتحادیه اروپا باقی مانده است و برای چین، حتی از دست دادن بخشی از بازار اروپا حساس خواهد بود. بدتر شدن روابط چین و اتحادیه اروپا با گردش تجاری حدود ۸۰۰ میلیارد دلاری، هر دو طرف را تضعیف خواهد کرد.

نتیجه مذاکرات مکرون و فون در لاین با طرف چینی نشان می‌دهد که وابستگی متقابل قوی اقتصادی چین و اروپا در حال حاضر، فرانسه و همچنین اتحادیه اروپا را به‌طور کلی از گسستن با چین باز می‌دارد. واشینگتن هنوز نتوانسته روابط اروپا و چین را تخریب کند.

طرف چینی در دیدار با مکرون و فون در لاین، نیاز اروپا به خودمختاری ستراتیژیک را به عنوان پیش نیاز روابط چین و اروپای پایدار و سودمند مورد تأکید قرار داد. به عبارت دیگر، اگر اروپائی‌ها با زبان واشینگتن صحبت کنند، مشکلات در روابط چین و اروپا چند برابر خواهد شد.

زمینه و نتیجه سفر مقامات اروپائی به چین نشان می‌دهد که رئیس‌جمهور فرانسه و رئیس کمیسیون اروپا با برنامه‌های متفاوت به چین سفر کرده‌اند و رویکردهای متفاوت در مورد موضوعات مرتبط با چین انتخاب نموده‌اند. رئیس‌جمهور فرانسه در حله اول برای توسعه روابط دوجانبه آمده بود و نگاهش به طرح ۱۲ ماده‌ای چین برای پایان دادن به بحران اوکراین از طریق مذاکره، نسبت به رهبران ایالات متحده، ناتو و اتحادیه اروپا مثبت‌تر بود. به عکس، فون در لاین «بیشتر یک فرد جنگ طلب است که برای تشدید درگیری‌ها فشار می‌آورد». او از موضع چین در بحران اوکراین ارزیابی انتقادی داشت و بیشتر نگران این موضوع بود. علاوه بر این، رئیس کمیسیون اروپا لفاظی‌های ضد چینی ایالات متحده در مورد تایوان و سیاست داخلی چین را همواره تکرار می‌کند.

اختلاف بین رئیس‌جمهور فرانسه و رئیس کمیسیون اروپا این سؤال را مطرح کرد که آیا رهبران اروپائی در روابط با چین می‌توانند تعادل بین تجارت و ژئوپلیتیک را حفظ کنند؟

در مورد رئیس‌جمهور فرانسه، لازم به ذکر است که سفر وی دقیقاً به منظور حل و فصل مسائل تجاری و اقتصادی با چین و ارتقاء منافع فرانسه در بازار چین برنامه‌ریزی شده بود. مسأله اوکراین با مکرون به گونه‌ای پیش رفت که گوئی ضمیمه برنامه اصلی اقتصادی بود.

معلوم است که رئیس‌جمهور فرانسه در سفر خود به چین، با هیأتی متشکل از ۵۰ نفر از مدیران عامل شرکت‌های صنعتی پیشرو فرانسه، از جمله، مدیران ارشد غول انرژی EDF، شرکت آلستوم، سازنده وسایل حمل و نقل ریلی، هواپیماسازی ایرباس فرانسه و غیره همراه بود.

مکرون پس از ورود به چین در صحبت با جامعه فرانسویان بیجینگ، مجدداً تأکید کرد که «فرانسه خود را از چین جدا نخواهد کرد و به حفظ روابط تجاری با چین فعالانه ادامه خواهد داد». و این، خلاف انتظارات و برنامه‌های ایالات متحده است.

در صحبت‌های دوجانبه موضوع همکاری‌های بیشتر اقتصادی در زمینه‌هایی مانند هوانوردی، انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو، کشاورزی و تولید مواد غذایی، علم و فن‌آوری، توسعه پایدار و فرهنگ مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در پایان این مذاکرات اسناد همکاری دوجانبه در این زمینه‌ها با حضور شی و مکرون به امضاء رسید.

وی جیانگو، نایب رئیس مرکز مبادلات اقتصادی بین‌المللی چین و وزیر سابق بازرگانی جمهوری خلق چین، انتظارات طرف چینی از توسعه بیشتر همکاری‌ها با فرانسه پس از این سفر را بیان کرد. او گفت که تجارت دوجانبه چین و فرانسه می‌تواند طی دو تا سه سال به ۱۰۰ میلیارد دلار برسد. این رقم در سال گذشته ۸۱ میلیارد دلار بود. چین و فرانسه همچنین همکاری خود را در بازارهای طرف ثالث، به ویژه در آفریقا تقویت خواهند کرد.

آنجا که به مسأله اوکراین مربوط می‌شود، بر اساس یکسری موضوعات مشخص در مذاکرات، می‌توان گفت این موضوع نقش مهمی در دستور کار سفر مکرون به چین ایفا نکرد و علاوه بر این، در آینده نیز در روابط چین و اروپا تعیین‌کننده نخواهد بود.

رئیس جمهور چین در اجلاس سه‌جانبه با رئیس جمهور فرانسه و رئیس کمیسیون اروپا تأکید کرد که بحران اوکراین مشکل بین چین و اتحادیه اروپا نیست. نمایندگان اروپائی نیز با وی موافقت کردند. آن‌ها همچنین، با این واقعیت موافق بودند که چین در اوکراین بحران ایجاد نکرده است. مکرون و فون در لاین گفتند که از تلاش‌های چین برای پیشبرد راحل سیاسی قدردانی می‌کنند و امیدوارند که چین نقش بزرگتری ایفاء کند. بازدیدکنندگان اروپائی از قول طرف چینی برای ادامه ایفاء نقش مثبت در تسهیل مذاکرات صلح و تماس با زلنسکی، رئیس رژیم کئیف، «به محض این که شرایط برای این امر فراهم شود»، ابراز رضایت کردند.

نکته قابل توجه این است، که در آستانه این سفر، مکرون با نشان دادن آمادگی خود یا شاید به تقلید از واشینگتن قول داد که در دیدار با شی جین‌پینگ طرف چینی را برای حل مسأله اوکراین متقاعد کند تا روسیه را برای متوقف کردن عملیات نظامی ویژه تحت فشار قرار دهد. در مورد مکرون، این که او این کار را قابل اجراء می‌داند جای تردید است. زیرا، موضوع اوکراین تأثیری بر موفقیت مذاکرات چین و فرانسه نداشت. به گونه‌ای که سران چین و فرانسه در پی این سفر بیانیه مشترک امضاء کردند و در زمینه تجاری و اقتصادی به توافقات فراوان رسیدند.

کارشناسان چینی در ارزیابی کلی از نتایج دیدار مکرون و فون در لاین، متفق‌القولند که «این نه تنها به معاملات تجاری پربار در زمینه حمل و نقل، انرژی، کشاورزی، فرهنگ و علم منجر شد، حتی به عنوان یک راهنما نیز عمل کرد. برای سمت‌گیری آینده روابط چین و فرانسه و چین و اروپا، علی‌رغم اختلافات و رقابت، رهبران هر دو طرف به دنبال یافتن راهی هوشمندانه برای همزیستی در دوران پس از همه‌گیری و بحران اوکراین بودند».

دیپلماسی فعال کشورهای اتحادیه اروپا در جهت چین همچنان رو به رشد است. سفر رئیس جمهور فرانسه و رئیس کمیسیون اروپا به چین در پی سفر پدرو سانچز، نخست وزیر اسپانیا صورت گرفت. انتظار می‌رود آنالنا بوربوک، وزیر امور خارجه المان نیز در اواسط اپریل به چین سفر کند.

چین معتقد است که توسعه روابط چین و اروپا در واقع، به معنای تقویت جهان چندقطبی است. زیرا، این به معنای شکست تلاش‌های امریکا برای تضعیف چین و در نهایت تحت سلطه قرار دادن اروپا است. المان تا آخرین لحظه برای «نورد استریم ۲» جنگید تا این که ایالات متحده آن را منفجر کرد. و اکنون این سؤال پیش می‌آید: چگونه و چه زمانی امریکا آماده می‌شود تا روابط اروپا با چین را «منفجر» کند؟

مأخوذ از: [بنیاد فرهنگ ستراتیژیک](#)

۲۱ فروردین-حمل ۱۴۰۱